

“Sí que hi ha bolets enguany”

Llorenç Petràs (Olesa de Montserrat, 1950) és una de les eminències dels bolets a casa nostra. Des de la seva parada al mercat barceloní de la Boqueria ha passat 25 anys abastint de bolets bona part dels restaurants de la ciutat, del país i part de l'estranger. Fins i tot el busquen aquells que volen anar al bosc a preu fet i es poden permetre estalviar-se la paciència.

Llorenç Petràs sembla sortit del bosc. El seu aspecte robust, la cara colrada i uns ulls petits i amb una espurna de curiositat, no ens sorprendrien en qualsevol conte de fades. Però la realitat sempre és molt diferent de la primera impressió. Petràs és com un agent de canvi i borsa, en el bon sentit de la paraula, i es mou com un peix a l'aigua des del centre d'una ciutat com Barcelona. Avui compra bolets a Sòria, demà els ven al Japó, l'endemà en compra a Romania i l'altre els ven als millors restaurants de la ciutat. La seva xarxa de boletaires és molt elàstica, i s'adapta al vertiginós atzar de la micologia amb una rapidesa que li envejaria qualsevol càrter colombià.

Petràs és d'Olesa de Montserrat (Baix Llobregat), però no va fer cap paper a la Passió perquè quan li tocava era a Barcelona en un internat. La seva passió, com la de la seva família, han estat sempre els bolets, fins al punt d'aconseguir fer de l'afició una feina, i molt ben remunerada. Des de la seva curulla parada al mercat de la Boqueria, desmenteix amb rotunditat els pseudoexperts que parlen d'un mal any per als remenats de gírgoles, els rovellons a la brasa o el fricandó amb moixernons.

—Es troben bolets amb màniga curta?

—**Home, pots trobar bolets i et pots esgarrinxar els braços.**

—Ho dic perquè fins fa poc les temperatures eren quasi d'estiu, i eren molts els que deien que per això no hi ha bolets...

—**Sí que n'hi ha. Contràriament a l'opinió generalitzada de la gent, aquest és un bon any de bolets. El problema és que enguany no es fan als llocs habituals on va la gran majoria**

de la gent a buscar-los. O sigui, quan diem que és mal any normalment parlem només del Berguedà, i sí que és cert que aquest any és dolent pel Berguedà, però també ho és que els nostres boscos no s'acaben en aquesta comarca.

—Quant fa que mengem bolets?

—**Des dels temps dels temps. Les primeres notícies que en donen constància ens parlen de molt abans dels romans. Concretament, aquella mòmia que van trobar als Alps ultracongelada, duia una bosseta de bolets secs.**

—I a Catalunya sempre ha estat tradició?

—**Sí, sempre hem estat un país micòfil, i a més a més tenim una característica que ens distingeix dels altres països menjadors de bolets. A Itàlia, per exemple, només mengen dues o tres classes de bolets i menyspreen els altres. En canvi a casa nostra tenim la sort que ens els mengem tots.**

—Al País Valencià i a les Illes també?

—**No és ben bé igual. A les Illes hi ha una gran passió pels bolets, però diferent. I al País Valencià la passió és menor, encara que a València hi ha molta afició als rovellons.**

—La seva botiga ha crescut igual que el gust dels ciutadans pels bolets?

—**Nosaltres quan vam començar fa 25 anys anàvem amb una espardenyia i la roda punxada, i a més en aquell moment era un repte posar un negoci només de bolets. La gent se'ns en reia. Ens deien que érem bojós, que de bolets només n'hi havia dos mesos l'any i que no fariem res. En aquells moments només es consumia rovelló, moixernó i en algun lloc llenega. No era com ara. Quan ens hi vam posar**

“Ara pot ser més fàcil portar un bolet de Lituània, Romania o Polònia que no pas de Berga, perquè potser de Berga no trobem el transport per baixar-lo i des d'aquests països, en un avió, demà estan a la venda”

hi havia una llista de bolets autoritzada a la venda per Comerç que constava només de cinc o sis espècies. I la nostra lluita va ser molt forta per aconseguir anar introduint-hi nous bolets. En aquesta tasca em va ajudar molt un dels més grans restauradors que hi ha hagut a casa nostra, en Ramon Cabau, del restaurant Agut d'Avinyó.

—Quins problemes van tenir?

—Vam tenir problemes amb el veterinari del mercat. Quan un bolet no era dels que estava autoritzat ens el feia retirar. Concretament, estaven prohibits l'ou de reig, perquè s'assemblava a l'amanita, el moixeró de primavera, el bolet de Sant Jordi... fins i tot ens en van tirar alguna partida a les escombraries i hi van tirar zotal a sobre perquè no la recuperésim.

—En Ramon Cabau el va animar a posar a la botiga a la Boqueria?

—Sí. Nosaltres teníem una polleria familiar a Olesa de Montserrat i ell em va animar a venir a la Boqueria.

Des del primer dia vam lluitar per allargar la temporada dels bolets, perquè la gent es pensava que només hi havia bolets a la tardor.

—La Boqueria és una de les estrelles de la ciutat. Què en diuen els turistes de la seva parada?

—Ens fan moltes fotografies, perquè fins i tot a l'estranger una parada només de bolets és molt difícil de trobar.

—Si no troba bolets aquí on els va a buscar?

—A molts llocs. En això ens han ajudat molt les millores en el transport. Un bolet que ara l'estan collint a Galícia el poden perfectament ficar en un avió a les 10 de la nit, nosaltres l'anem a recollir a l'aeroport a primera hora del matí i el duem a la Boqueria. I el que dic de Galícia es pot dir de Romania, Polònia o Lituània. De fet, ara es pot donar el cas que sigui més fàcil portar un bolet de Lituània a Barcelona que no pas de Berga, perquè potser de Berga no trobem el transport adient per baixar-lo i en canvi a Lituània el fiquen dins d'un avió i l'endemà ja el tenim a la venda.

—Vostè, si cal, queda amb venedors francesos a altes hores de la matinada i compra enmig d'una estació de servei de l'autopista de Cerdanyola de manera quasi clandestina, com explica en el seu llibre *La cuina dels bolets* (Eds. 62).

—Això és un continu, és un ofici que no es pot organitzar. Demà encara no sé què farà. Si surt una florida de bolets molt gran a Sòria, doncs hem d'enfocar tota la infraestructura cap a la província de Sòria. I potser ho tenim tot enfocat així i aleshores els bolets surten al Maestrat. De vegades un camió italià carrega 10 tones de ceps a Extremadura i quan torna a Itàlia el fem parar a la Jonquera perquè ens en descarregui 500 quilos per nosaltres. O es dona el cas que els bolets que ens arriben de Màlaga en avió doncs allà mateix a l'aeroport els hi hem de canviar les etiquetes i tornarlos a enviar a Màlaga a algun restaurant d'allà.

—M'està dient que és emocionant vendre i comprar bolets?

—Home, jo he tingut la sort que em guanyo la vida amb el meu *hobby*.

Aquesta feina no és repetitiva, mai.

—És un mercat tan inestable com la borsa?

—Jo crec que el mercat dels bolets és més senzill i més net que la borsa, on hi deu haver molts tripijocs per fer-la pujar i baixar. Els bolets es regeixen per una llei bàsica del comerç, que és la de l'oferta i la demanda. Si n'hi ha molts va barat i si n'hi ha pocs va car. Aquí ningú no especula.

—Com s'ho fa per trobar bolets a països com Lituània o Polònia i saber que són bons?

—Quan aflueix la feina ajuntem el plaer de viatjar i la recerca comercial per buscar proveïdors nous.

—I hi ha algun país que l'hagi sorprès especialment?

—Des de sempre Romania. En sóc un enamorat. A tota la part dels boscos de Transilvània hi ha una gran quantitat de bolets. Ells el tenen com una qüestió de supervivència. I concretament allà hi ha fins i tot restaurants especialitzats en bolets.

—Aquí funcionaria un restaurant com aquest, només de bolets?

—Jo crec que sí, és una de les meves aspiracions, muntar un restaurant exclusivament de bolets, una boleteria.

—Vostè és un apassionat dels bolets però també li agrada molt el motocross i va animar el seu fill a anar al París-Dakar l'any passat. Com es combinen aquestes dues passions que semblen contradictòries?

—La meva afició a la moto és de costellada. I el meu fill va tenir l'oportunitat d'anar al París-Dakar i el va acabar i n'estem molt orgullosos.

—Creu que no està renyit el motocross amb els bolets?

—No, encara que he dit que el meu *hobby* és el bolet i l'he convertit en la feina, de vegades necessites alguna cosa per trencar, com les motos.

—Insisteixo, poden conviure els boletaries i els motoristes?

—Home, per anar a buscar bolets necessites un medi una mica feréstec, has de tenir unes bones cames o un tot terreny o una moto de trial. Però desgraciadament quan vas en moto i veus els bolets no els pots carregar perquè amb el triqui-traque de la moto du-

ries serradures en comptes de bolets. Però sí que crec que és una cosa que lliga bastant.

—Però les motos no fan malbé els bolets?

—No!, ni crec que les motos facin malbé els bolets ni els boletaires el bosc. Els boletaires es concentren en un lloc determinat, que ja s'ha convertit en una necessitat vital per la gent de Barcelona, i el que han de fer els ajuntaments que els ha tocat aquesta rifeta és aprofitar-la com puguin, i mantenir l'entorn net. A l'estiu hi ha gent que va a la platja i l'embruta i d'altres que no, doncs amb els bolets passa el mateix.

—El carnet de boletarie és necessari?

—Sempre que sigui per organitzar el tema és avantatjós. Però cal veure que no ens trobem que per recaptar un milió de pessetes en perdem cinc. El boletaire és una persona molt inquieta, no va a buscar bolets a Berga i prou. Comença a les 7 del matí i va a Berga, i si no en troba salta a Gósol i si tampoc en troba salta a un altre lloc. Com poden controlar això aquests carnets? A Itàlia tenen uns carnets, però serveixen més que res per vendre'ls-hi una llicència i un manual d'instruccions de com s'han de collir i quins són bons.

—Vostè a més de vendre bolets també ha fet de guia per anar-ne a buscar amb gent com el perruquer Lluís Llongueras.

—Sí i fa poc a una gent de la CNN els vaig buscar un guia. Nosaltres tenim molts remitenters que ens envien bolets, i per tant tenim molta facilitat quan una persona li fa il·lusió anar a buscar bolets però potser ha d'anar a preu fet. Aleshores els hi busco un bon guia, i evidentment troben bolets. És com si anessin a caçar amb les perdius lligades.

—I com va anar amb en Llongueras?

—Hi hem anat diverses vegades, i també amb altra gent. L'anècdota més bona que tinc de portar gent a buscar bolets és amb un japonès, el senyor Ishida, que té una gran empresa de bolets a Osaka. Ishida ens comprava un bolet que a casa nostra no el collim, el matsutake, és amargantós i els japonesos l'aprecien molt. No en

"Fer previsions en el món dels bolets és sinònim indiscutible d'equivocar-te. Jo cada vegada que provo de fer calendaris m'equivoco, i tota la gent que ho fa, també."

tenen gaires i és extraordinàriament car. Un any li vam enviar 8 o 10 mil quilos d'aquest bolet al Japó i ens va voler visitar. La seva gran il·lusió era anar al bosc a trobar aquests bolets. I el dissabte en vam anar a buscar, els vam anar marcant i el diumenge al matí vam agafar el japonès, i l'home, que era un cap d'un imperi bastant important, no parava de rebotar-se pel bosc com un nen petit amb tants bolets. Aquell dia vam fer per maneres que en trobés 10 o 12 quilos.

—Vostè ha provat tots els bolets?

—Segurament que sí. No he tingut cap interès a anar-los marcant en una llista, però sempre que vaig a un restaurant i n'hi ha en menjo.

—I dels que són al·lucinògens?

—Una vegada en vam provar amb en Josep Maria Fericgla, vam fer unes proves amb la pell. Però jo no m'hi vaig atrevir massa.

—I els que sí s'hi van atrevir què van dir?

—Deien que havien parlat amb nos-tresenyor, i que realment es veu el món des de dalt i es veuen els follets. Però nosaltres en aquest aspecte enca-

ra estem en *paños menores*, i que sigui per molts anys. Això els llocs on ho tenen més estudiat és a Sibèria.

—Vostè ha anat alguna vegada a buscar bolets i ha tornat amb el cistell buit?

—I tant!, i a més a més et diré que fer previsions en el món dels bolets és sinònim indiscutible d'equivocar-te. Jo cada vegada que provo de fer calendaris m'equivoco, i tota la gent que ho fa, també.

—És un joc d'atzar?

—No, però són tants els factors que influeixen perquè surti bolet... potser el terreny està ben plogut, però aleshores un cop d'aire eixuga la capa de dalt de la terra i ja no se'n fan.

—El bolet es va a buscar, es cull o es caça?

—Depèn de la zona d'on parlis. A Girona diuen que van a caçar bolets, a Barcelona anem a buscar-ne. Igual que el nom dels bolets canvia segons el lloc. Realment el bolet és una cosa misteriosa. I amb la caça té moltes similituds, perquè tu surts i no saps on saltarà la llebre.

Oriol Cortacans